

የአማራ ማህበር በአሜሪካ
Amhara Association of America

በአማራ ህዝብ መደራጀት ጋር ተያይዞ የሚሰሩ ጥያቄዎች

አማራ ከምን መደራጀት አስፈላጊው? ከምን አሁን?

እንደአማራ ተደራጅተን የምንቀሳቀሰው አማራ PHC ማኅበራት አደጋ ስከተጋጠጠት ሆኖቻን ከወጋጅ PHC ማጽዳት ሂደት ከመሰከሰብ ፣ ሆኖቻን ስኬታዎች የኖሩት ኃይሎች ከማዳን ፣ ወደ ፊት ከምንፈጠረው ኢንፎርሜሽን አማራው የሚወከሉበትን ሁኔታ ከማመቻቸት ፤ እና ኢንፎርሜሽን እንደ አንድ ኩኩዊት ሃገር ሆኖ እንደተቀጥባ ከማስቻል ነው ።

ጋዜጠኛና አክቲቪስት መኩቀን ተስፋው የኖሩት ዘመን ብከጫ በሰየመው ጥናታዊ መጽሐፍ “ጸሊ አማራው የወጋጅ ቡድን ገደብን አማራችን እንደሆነ እንደጠራጠራ ፣ ስሜት ገብተን የው እንዳልናቀክ ፣ ሁኔታ ሕዝብ በአማራ ካይ እንዲዘምት ሰነድ አዘጋጅቶና የመንግሥት በጅት በጅቶ እንደቀሰቀሰ ፣ ተስፋ የሚጠቅሙትን የአማራ ጠቅላይ ስር ሌት እንደገና የቆርቆር ሰከባ ሲያደርግ እንደቆየ ወዘተ. ወዘተ. አይዘነጋም ። በሚያሳዝን መኩቀን ፣ የአማራ ሕዝብ በዚህ ታይቶ በማይታወቅ መኩቀን መጠነ ሰፊ ውርጅብን ሲወርድበት የቆየ እና አሁንም ይኸው የአማራ ማኅበራት ጦርነት ግጭት በሆነ መኩቀን ታውቶ የቀጠከ ሲሆንም ፣ ከሕዝባችን የሚጠራው ኃይል የከም ። የሕዝባችን በደብ የሚገደው ዓከም አቀፎ የሰብአዊ መብት ድርጅትም አከተገኘም ።

የዚህ ነብስ ገዳይ ቡድን ወዳጅ የሆኑ ኃይላን አገራችን በሕዝባችን ካይ የታወጀውን የአማራ ፎቅ እንደ እንዳይሆን ማከፈን መርጠዋል ። በአጭሩ ከአማራ ሕዝብ ስሜት ውጪ ማንም እንደሚጠራው ፣ ማንም እንደሚገደው በሚገባ ተረጋግጧል ።” ስለሆነም የአማራ መደራጀት ዘርፍ ብዙ ሆኖ የተደቀነብንን ልተና ከመመከት ያስቸከሩና ማከት ነው ።

አቶ ምስጋናው አንድ-አካም ስከ አሜራ መደራጀት መተሻኝ ሲገልጹ “የአሜራ መደራጀት መተሻኝው አሜራው በብሔር መደራጀት አስፈላጊ የው ብኬ ስከመተሻኝ ሳይሆን፤ በብሔር የተደራጀ አገራት የጥቃት ስከ ስከሆነ እና ኮከ አሜራው ሌላን የሚከከክበት ጥግ ስከ ሆኖታው የፈጠረው የው በሚከት ይገልጻሉ።” በሚሰቀጥጥም “የአሜራው በአሜራተኛ አከመደራጀት ከጠካቶቻችን ጉልበት ሆኖአቸዋል ሲኩ ይጨምራሉ።” ስከዚህ የአሜራው መደራጀት የዚህ ህደት ውጤት መሆኑን ተገንዝቦን እና የአሜራው ትግል የህልውና ትግል መሆኑን ተረድተን መደራጀታችን የግድ መሆኑን መገንዘብ ይገባናል።

ከዚህ ጋር በተጋጋሪ መልኩ ደግሞ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ሲመረ ወገናችን የበደል ፅዋዊ ማቆሚያ እንደሌላው ተገንዝቦ ሳይወድ በግድ እኩሰን ከመከከክ ወደ ድር ገደቡ እየተመመ ይገኛል። ይኸም ሆኖታ ከወገናችን ደጅን እንሆን ዘንድ በተከፀ መልኩ በአሁኑ ሰዓት እንደሚደራጅ ያስገድደናል።

የአሜራው መደራጀት ከኮከሞች ከአሜራ ጋር ከሚኖሩ እንደቆሚያት ÷ አገው እና የመሳሰሉትን የሚያገልግል ወይም የሚጎዳ የው ወይ?

በቅድሚያ ህንጻው የሚገባው ነገር እከዚህ ህዝቦች አሁን ሥልጣን ያከው መንግስት የአሜራ ክልል ብኬ በከከከው ይዞታ ውስጥ የሚኖሩ ናቸው። ይህም ሚከት በዚያ ክልል ካይ የሚሰነዘረው ሚንጅወም ጥቃት እከሱንም አብሮ የው የሚያጠቃው። ወያኔ የጤና ጤካ ብኬ ዘርግቶ እህቶቻችን ዘር እንዲይተኩ (መሀን) ሲደረጉ እንዚህን ህዝቦችንም ጭምር ተጠቂ ሆነዋል። በዚያ ክልል ትውልድ የተከሰሽ ትምህርት ፓሲ ተጠቂ ሲሆን እከዚህ ህዝቦችም ተጠቂዎች ናቸው። በኢትዮጵያ ውስጥ የመሬት ሸንጻና የተካሄደው በዚህ ክልል ብቻ ሲሆን በክልሉ ውስጥ እንደመኖራቸው እከሱም ተጎጂ ሆነዋል። ብዙ መዘርዘር ይቻላል። ከዚህ ባሻገር አሜራው ከዚህ ሕዝቦች ጋር በጋብቻና በኮከሞች ሚህበራዊ እሴቶች ተሳሰሮ የኖረ ህዝብ የው። የአንድ ህዝን ከኮከው ህዝን፤ የአንድ ደስታ የኮከው ደስታ ሆኖ የው የኖረው። ስከሆነም አሜራ ሲደራጅ እከዚህ ሕዝቦች የድርጅቱ ተጠቃሚ ይሆናሉ ሚከት የው። ሕዝባችን ከኮከሞች የኢትዮጵያ ሕዝቦች ጋር በክፍም በደጉም አብሮ የኖረ ደግ ሕዝብ እንጂ፣ የትጅውንም ዓይነት ጭቆና የሚይቀበከው የአሜራ ሕዝብ ኮከሞችን ሕዝቦች የጨቆነበት ጊዜ እንደሌላ ታሪክ ምስክር የው። ሚንም እንዲጨቁኑን የሚገልገውን ያህል እጅም ሚንም የመጨቆን ዓካሚ የከንም፤ ኖሮንም አያውቅም።

አሜራ ሆኖ መደራጀት ትወልድን መሰረት አድርገው ከተደራጀት እንደ ጎንደር ሕብረትና ጎጂም ዓካም አቀፎ ትብብር የተከፀ ምን ጠቀሜታ አከው?

ሕዝባችን እንደሕዝብ ሲጠቃ የዋረውና ከሁሩ ሥልጣን ካይ ያከው መንግስት በደዲቢት በርሃ ሌሎች ሲመሰርት “የክሚራ ሕዝብ ቀንደኛ የትግሌ ሕዝብ ጠካት ነው” በሚል መርህ ነው ። ይህን ተከትሎም በተከታይ የኢትዮጵያ ክፍሎች ይኖሩ የነበሩ ክሚሮች ብዙ መከራን የተቀበሉት በትውልድ ቦታ ተከይቶ ጎንደራ ነው ፤ ጎጃሜ ነው ፣ ወከሌ ነው ፣ ከሸዋ ነው ተብሎ ሳይሆን በጥቅር ክሚራ ነው በሚል ነው ። ስለሆነም በክሚራ ስም መደራጀት ተሰሚነታችንን ከመጨመሩም ባሻገር ማንነታችንን ገንጭ ነው ።

የክሚራው መደራጀት ከክሚራ ክፍል ውጭ የሚኖሩ የክሚራ ሕዝባችን ከጥቃት ክታጋጠጣቸዋል ወይ ?

ከክሚራው ህዝብ መኖሪያ ከገባቢ ውጭ የሚኖሩ ክሚራዎች ክሚራ ተደራጅቶ ክፍተደራጅም የጥቃት ሰከባ ከመሆን ክፍላድም ። ይሁን እንጂ የተጠናከረ የ ክሚራ ድርጅት ቢኖር ኖሮ የታየው የክሚራ ክፍላድ በእጅጉ በቀነሰ ነበር ። ከታሪክም ያህል እንደሚጠቀሰው በክርሲ ክርባ ጉጉ በተካሄደው የክሚራ ዕኩድት ከክሚራ ደራሽ በጠፋበት ጊዜ በክፍር ጊዜ ከሰሜን ሸዋ ምንጃር ክሚሮች ተደራጅተው ሄደው ነው ጠካቶቻቸውን የተቀረቡት ። ከዚህ ካይ የተደራጀ የክሚራ ድርጅት ቢኖር ኖሮ የታየ ያህል ወገኖቹን ይታደግ እንደነበር ኢሰመርበት ይገባል ። ባከቤቱን ገጠናቁ ከጥሩን ከይተቀናቁ እንዲሁ የክሚራ መደራጀት እና መጠናከር የክሚራን ዘር ሁኑ በሚኖርበት የተኛውም የሀገሪቱ ክፍል ከሰከብሮትና ከሚደርሰበት ጥቃት ጠብቆት እንደሚኖረውም ዜጋ በሰከም እንዲኖር ያደርገዋል እንጂ ተጠቁ ኢያደርገዋል ካይቸውም ።

የክሚራ ህዝብ ድንበር ከየት እስከ የት?

የክሚራ ህዝብ ድንበር ጉዳይ ሲነሳ ከጎዳና ወገኖች የክሚራን ህዝብ መደራጀት እንደ ፅንፈኞቹ ወይም ኦሮሞ የክሚራን ህዝብ ከኢትዮጵያ ህዝብ ከመከየት ወይም ከመገንጠል ታሰቦ የተነሳ ሃሳብ ያደርጉታል ። ይሁንና የድንበር ጉዳይ የሚነሳበት ዋናው ምክንያት ከደርግ ወደቀት ቡሃካ በሸግግሩ መንግስት ወይም ኦሮሞ የክሚራን ህዝብ ኢወክል የሚቸል ድርጅት በኮከበት ሀገሪቱን ዘርንና ቋንቋን መሰረት ባደረገ ልዩደራረዝም ሲከፋፈሉት ብዙ ክግባብ ያልሆነ ከዚያም እጅ ሲል ሀገሪቱን በሁከት ሸገረና መግዛት ባይቸኑ ሁከተኛውን ክሚራጠቸውን\ መገንጠልን(የወይን ህገ መንግስት ክንቀፅ 39 ሌብ ይኳን) ከመተግበር በሚያመኙ ሁኔታ የተሰሩ ሌሎች ስለሆኑ የክሚራ ህዝብ ይህንን የድንበር ክከካ እና “ክፍል” የሚከደውን ፅንሰ ሃሳብ ህጋዊ የክሚራ ተወካይ ባከበት ድጋሚ ከወይይት ኢቀርብ ይገባል ያካግባብ የተወሰደበት ቦታዎችም ኢመከሱከት ይገባል በማከት ነው ።

የኦሚራ ህዝብ መደራጀት በኮሎኖ ወይን እንታገካከን ከሚኩ ኃይሎች ጋር ምክር ግንኙነት?

የኦሚራ ህዝብ መደራጀት በመሰረታዊነት ሌሎች ከጥፋት ማዳን ሆኖ በዚህ ህይወት በደሙና በክፍት ምቹነት ኢትዮጵያን በጠካቶቿ ከሚደርሱት አሰቃቂ በደብ ዘረፋ እና እንደ ሀገር ምክርቤት(የመብታተን) ዓካል ከመታደግም ነው። ይህንን ዓካል በቅጡ ምትከራ አንዳንድ ወገኖች የኦሚራውን መደራጀት ከኢትዮጵያ መፍለስ ፍፃሜ ጋር ምትከራ ። ከነዚህ ወገኖች በአመራር ጭቀት ደንብ መሰረት ተገቢው ምክርና ማብራሪያ እየተሰጣቸው ህይወትም እየደገፉት ይገኛሉ። ይሁንና በዋናነት የኦሚራውን ህዝብ መሰረት አድርገው (አገራዊ ወጪን\ ከኢትዮጵያ አንድነት ምክር ዘብነት እንዲሁም ኢኮኖሚያዊ ምንጭት ተሰጥቶ) የተዋቀሩ ኢትዮጵያን ነፃ እናምጣከን የሚኩ አንዳንድ ድርጅቶች የኦሚራው ህዝብ በማንነቱ በተደራጀ ኪምቶት የሚቸኩትን ጥቅም በማሰብ ብቻ እንደ ህዝብ የመደራጀት ህይወት ኪምቶት ሲሞክሩ ይታያል። ይህንን እኩይ ድርጊት ወይን በህዝባችን ካይ ከሚደርሰው በደብ ካይተን አናደም። በዚህ አድራጎታቸውም እንዲታቀቡ አጥብቀን እንጠይቃለን።

ደብ ከኦሚራ ህዝብ!!

የኦሚራ ህብረት በአሜሪካ
Aimhara Association of America
መስከረም 2010 ዓ.ም /Sept. 2017/